

Schriftelijke vragen ex. Art. 47

27 september 2023

Geachte leden van Gedeputeerde Staten,

Op 18 september 2023 verscheen onderstaand artikel op de website van Animal Rights: <https://www.animalrights.nl/animal-rights-verzet-zich-tegen-het-verdoven-en-zenderen-van-de-utrechtse-wolf>

Animal Rights constateert dat de Zoogdiervereniging voornemens is om een specifieke wolf in Utrecht te verdoven en zenderen met het doel om ontmoetingen tussen deze specifieke wolf en honden en mensen in de toekomst te voorkomen (middels het afschrikwekkend effect van het verdovingsshot) en deze specifieke wolf daarna in de gaten te houden. Volgens Animal Rights gaat het hier om overtredingen die in strijd zijn met met artikel 3.5, eerste en tweede lid, en artikel 3.6, tweede lid, van de Wet natuurbescherming (Wnb).

Animal Rights verwijst in het artikel naar website van de Provincie Utrecht, waar staat: “De provincie heeft aan de Zoogdiervereniging opdracht gegeven om te proberen de wolf te verdoven en te zenderen. Dit heeft als voornaamste doel het afleren van ongewenst gedrag van de wolf. Het geeft ook een beeld of genomen maatregelen helpen.”

Naar aanleiding van bovenstaande en eerder gestelde vragen in de commissie RGW hebben de Partij voor de Dieren en GroenLinks de volgende vragen aan het college van Gedeputeerde Staten:

1. Klopt het dat het voornaamste doel van het verdoven en zenderen van de wolf is om bepaald gedrag af te leren? Om welk gedrag gaat het hier, is door een gedragsdeskundige vastgesteld dat dit afwijkend gedrag betreft en hoe maakt zenderen en volgen van de wolf inzichtelijk of de eenmalige pijnprikkel van het verdoven en zenderen inderdaad helpt om dit gedrag af te leren? Wat beschouwt het College als acceptabel of natuurlijk wolvengedrag?
2. Als een gedragsdeskundige heeft vastgesteld dat het om afwijkend gedrag gaat, heeft het college een beeld bij wat de oorzaken van het gedrag zijn? Zo ja: welke oorzaken zijn dat? Zo nee: waarom niet?

3. De Zoogdierenvereniging noemt in het AD het zenderen van de wolf een 'uniek proces voor Nederland' dat niet eerder is gedaan met een wilde wolf.¹

Waarom is er besloten om de wolf te gaan verdoven en zenderen? Welke ervaring is er in Nederland of daarbuiten met het afleren van afwijkend gedrag door wolven na (eenmalig) verdoven en zenderen? Zijn er voorbeelden van projecten buiten Nederland waarbij het eenmalig verdoven en zenderen tot gedragsverandering hebben geleid bij de wolf? Zo ja, welke zijn dat? Zo nee, is er andere wetenschappelijke onderbouwing voor de veronderstelde relatie tussen een eenmalige pijnprikkel en het afleren van bepaald gedrag bij de wolf?

4. Kan er aangegeven worden welke incidenten er de afgelopen 3 maanden hebben plaatsgevonden en wat de aard van deze incidenten was? Op basis waarvan wordt er verondersteld dat de incidenten te herleiden zijn tot een en dezelfde specifieke wolf?
5. Zijn er ook preventieve maatregelen ingezet om ervoor te zorgen dat het aanleren van afwijkend gedrag voorkomen wordt? Zo ja: welke preventieve maatregelen zijn dat? Zo nee: is het college van Gedeputeerde Staten het met ons eens dat afwijkend gedrag voorkomen beter is dan pas ingrijpen op het moment dat de wolf al dit gedrag vertoont? Welke mogelijkheden heeft de het college hiertoe?
6. Voor het verdoven en zenderen van een wolf is er een ontheffing nodig. Welke ontheffing wordt gebruikt voor het vangen en zenderen van de wolf? Komt het doel zoals omschreven in de ontheffing van de Zoogdierverseniging, namelijk wetenschappelijk onderzoek/monitoring, overeen met het door uw college ingezette doel, namelijk afleren van gedrag? Zo ja: is dit juridisch vastgesteld? Zo ja, is er een uitgewerkt onderzoeksplan/projectplan dat als basis dient voor de vergunningaanvraag en de ontheffing? Zo nee: vormt dit een juridisch risico voor onze provincie zoals bijvoorbeeld in de paintball-zaak?
7. Volgens het Interprovinciaal Wolvenplan moet voldoende onderbouwd worden wat het wettelijk belang is, en dat er geen bevredigende alternatieve oplossingen voorhanden zijn. Denkt uw college dit inderdaad voldoende te kunnen onderbouwen?
8. In de door de Zoogdierverseniging geschreven 'Analyse probleemsituaties wolf' staat dat als "zenderen en verjagen" geen resultaat oplevert, de wolf wordt gedood. Kan de het college aangeven of het doel van het verdoven en zenderen naast gedragsverandering ook 'verjagen' is? Zo ja, wat wordt er

---

¹ <https://www.ad.nl/utrecht/de-wolf-in-utrecht-is-wel-heel-mak-grote-actie-om-hem-halsband-en-zender-om-te-doen~a78c964c/?referrer=https%3A%2F%2Fwww.animalrights.nl%2F>

verstaan onder 'verjagen' en uit welke gebieden? Wat zijn de vervolgstappen mocht zenderen niet tot het gewenste doel leiden?

Wij zien uw antwoorden met belangstelling tegemoet.

Met vriendelijke groet,

Jesseka Batteau
Partij voor de Dieren

Marjolein van Elteren
GroenLinks